

IZVJEŠTAJ O KVALITETU ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

SOCIJALNA ZAŠTITA U BiH 2013

Bosna i Hercegovina

Agencija za statistiku
Bosne i Hercegovine

Sarajevo, 2015.

Sadržaj

1	Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja	5
1.1	Namjena istraživanja	5
1.2	Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija	5
1.3	Jedinica posmatranja i izvještavanja (anketiranja)	5
1.4	Prikupljanje podataka	6
1.5	Obuhvat	6
1.6	Definicije	6
1.7	Obrada podataka	7
1.8	Objavljivanje rezultata	7
1.9	Ključne varijable	8
1.10	Ključne statistike	9
1.11	Upitnik	9
1.12	Kontakt informacije	9
2	Relevantnost	10
2.1	Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih ESS statistika (R1)	10
3	Tačnost	10
3.1	Greške uzorkovanja	10
3.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)</i>	10
3.1.2	<i>Objašnjenja</i>	10
3.1.3	<i>Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja</i>	10
3.2	Neuzoračke greške	10
3.2.1	<i>Greške obuhvata</i>	10
3.2.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)</i>	10
3.2.1.2	<i>Greška nedovoljnog obuhvata</i>	10
3.2.1.3	<i>Mjere za smanjenje grešaka obuhvata</i>	10
3.2.2	<i>Greške mjerenja</i>	10
3.2.2.1	<i>Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka</i>	10
3.2.2.2	<i>Razlozi za nastanak grešaka mjerenja</i>	11
3.2.2.3	<i>Postupanje u slučaju grešaka mjerenja</i>	11
3.2.2.4	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)</i>	11
3.2.2.5	<i>Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja</i>	11
3.2.3	<i>Greške neodgovora</i>	11
3.2.3.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice(A4)</i>	11
3.2.3.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)</i>	11
3.2.3.3	<i>Postupci u slučaju neodgovora</i>	11
3.2.3.4	<i>Postupci za smanjenje stope neodgovora</i>	11
3.2.3.5	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6)</i>	11
3.2.3.6	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)</i>	11
3.2.3.7	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)</i>	11
4	Pravovremenost i aktuelnost	12
4.1	Pravovremenost objave	12
4.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1)</i>	12
4.1.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)</i>	12
4.2	Aktuelnost objave	12
4.2.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3)</i>	12
4.3	Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave	12

5	Dostupnost i jasnoća	12
5.1	Dostupnost	12
5.1.1	<i>Kanali diseminacije</i>	12
5.1.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)</i>	12
5.1.3	<i>Načini diseminacije</i>	13
5.1.4	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)</i>	13
5.1.5	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)</i>	13
5.2	Jasnoća	13
5.2.1	<i>Printane publikacije i internetska objava</i>	13
5.2.1.1	<i>Diseminirani rezultati</i>	13
5.2.1.2	<i>Nivo (detaljnost) diseminacije</i>	13
5.2.1.3	<i>Metapodaci</i>	14
5.2.1.4	<i>Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata</i>	14
5.2.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)</i>	14
6	Uporedivost i skladnost	14
6.1	Vremenska uporedivost	14
6.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)</i>	14
6.1.2	<i>Prekidi u vremenskim serijama</i>	14
6.1.3	<i>Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost</i>	14
6.2	Geografska uporedivost	15
6.2.1	<i>Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema</i>	15
6.3	Desezoniranje	15
6.4	Skladnost između privremenih i konačnih podataka	15
6.4.1	<i>Politika diseminacije privremenih podataka</i>	15
6.4.2	<i>Pokazatelj kvaliteta–Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)</i>	15
6.4.3	<i>Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka</i>	15
6.5	Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja	15
6.5.1	<i>Kratak opis referentnog istraživanja</i>	15
6.5.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3)</i>	15
6.5.3	<i>Razlozi za veća odstupanja</i>	15
7	Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta	15
8	Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika	15
8.1	Klasificiranje i razumijevanje korisnika	15
8.2.	Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika	16
8.2.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Indeks zadovoljstva korisnika (US1)</i>	16
8.2.2	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)</i>	16
9	Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica	16
9.1	Troškovi istraživanja statističkog ureda	16
9.1.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)</i>	16
9.2	Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica	16
9.2.1	<i>Pokazatelj kvaliteta i učinka-Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)</i>	16
9.3	<i>Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti</i>	16
10	Povjerljivost, transparentnost i zaštita	17
10.1	Povjerljivost	17
10.2	Transparentnost	17
10.3	Zaštita	17
11	Zaključak	17

1 Uvod u statistički proces i njegove rezultate – Metodologija istraživanja

1.1 Namjena istraživanja

Namjena istraživanje „Socijalna zaštita u BiH“ jeste proizvodnja statističkih podataka u oblasti socijalne zaštite, sa ciljem pružanja informacija o korisnicima svih oblika, mjera i usluga socijalne zaštite, kao i informacije o ustanovama socijalne zaštite i zaposlenim u tim ustanovama.

Podaci koji se prikupljaju i objavljuju u ovom istraživanju su:

- Maloljetni i punoljetni korisnici socijalne zaštite prema kategorijama, oblicima i uslugama socijalne zaštite, razvrstani prema polu i starosnim grupama;
- Korisnici ustanova socijalne zaštite za djecu i omladinu bez roditeljskog staranja prema polu, starosnim grupama, roditeljima i pohađanju škole, kao i zaposlenim licima u ovim ustanovama;
- Korisnici ustanova socijalne zaštite za invalidnu djecu, omladinu i odrasle ometene u psihičkom i fizičkom razvoju prema polu, starosnim grupama, roditeljima, pohađanju škola, kao i zaposlenim licima u ovim ustanovama;
- Korisnici ustanova socijalne zaštite za odrasla invalidna lica prema vrsti invaliditeta, pravnoj osnovi i razlogu korištenja ustanove, razvrstani prema polu i starosnim grupama;
- Korisnici ustanova socijalne zaštite za odrasla lica prema plaćanju boravka i razlogu smještaja, razvrstani prema polu i starosti.

Statističko istraživanje Socijalna zaštita u BiH ima godišnju periodiku objave.

1.2 Pravni osnov i odgovornost statističkih institucija

Pravni osnov definišu Zakoni o statistici BiH i entitetski Zakoni o statistici i Višegodišnji statistički programi i godišnji planovi rada BiH i entiteta, iz čega proizilazi i odgovornost statističkih institucija u BiH.

Ovo istraživanje je dio godišnjeg programa rada statističkih institucija BiH i predstavlja zajednički projekat tri statističke institucije.

1.3 Jedinica posmatranja i izvještavanja (anketiranja)

Jedinica izvještavanja su centri za socijalni rad i službe socijalne zaštite u opštinama u kojim nemaju centar za socijalni rad, koji vode službene evidencije o maloljetnim i punoljetnim korisnicima socijalne zaštite, kao i ustanove socijalne zaštite putem kojih se korisnicima obezbeđuje privremeno ili trajno zbrinjavanje, ishrana, zdravstvena zaštita, vaspitanje, obrazovanje itd. Jedinica posmatranja su sva maloljetna i punoljetna lica koji su u toku godine koristila usluge centara za socijalni rad, službi socijalne zaštite u opštinama, kao i sve ustanove socijalne zaštite.

1.4 Prikupljanje podataka

Podaci o korisnicima i oblicima socijalne zaštite, kao i ustanovama socijalne zaštite su rezultat agregiranja podataka uporedivih godišnjih statističkih istraživanja, koja provode entiteski zavodi za statistiku i ekspozitura Agencije za statistiku u Brčko distriktu BiH. Podaci se prikupljaju neposredno od centara za socijalni rad, službi socijalne zaštite u opštinama i ustanova socijalne zaštite, putem upitnika koje su pripremile i dostavile statističke institucije, svaka za svoj nivo.

1.5 Obuhvat

Statističko istraživanje o socijalnoj zaštiti provodi se na punom obuhvatu izvještajnih jedinica socijalne zaštite. Istraživanjem je obuhvaćeno 119 centara za socijalni rad, 9 službi socijalne zaštite u opštinama koje nemaju centar za socijalni rad i 79 ustanova socijalne zaštite za zbrinjavanje korisnika (domovi za djecu i omladinu, ustanove socijalne zaštite za djecu i omladinu ometenu u razvoju, ustanove socijalne zaštite za odrasla invalidna lica i ustanove socijalne zaštite za odrasla lica).

1.6 Definicije

Korisnikom socijalne zaštite smatra se svako lice koje je u toku izvještajne godine jednom ili više puta koristilo određene oblike i mjere socijalne zaštite i usluge socijalnog rada. Korisnici su razvrstani u dvije osnovne dobne grupe - maloljetni i punoljetni korisnici. U okviru ovih grupa date su podgrupe prema određenim kategorijama korisnika, odnosno prema njegovom osnovnom stanju socijalne potrebe u kojoj se nalazi.

Maloljetni korisnici socijalne zaštite su podjeljeni u slijedeće grupe: maloljetnici ugroženi porodičnom situacijom, maloljetnici sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju, maloljetnici društveno neprihvatljivog ponašanja, psihički bolesni i maloljetnici u stanju različitih potreba socijalne zaštite.

Punoljetni korisnici socijalne zaštite su podjeljeni u slijedeće grupe: korisnici subvencioniranih troškova, lica sa smetnjama u fizičkom i psihičkom razvoju, lica koje nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje, psihički bolesna lica, kao i lica u stanju različitih socijalno-zaštitinih potreba.

Ustanove socijalne zaštite su ustanove u kojima se pružaju usluge, kojima se u cjelini ili djelimično zadovoljavaju socijalne i druge potrebe korisnika socijalne zaštite.

Centri za socijalni rad predstavljaju višefunkcionalne stručne ustanove socijalne zaštite, preko kojih se neposredno ili posredno zadovoljava veliki dio socijalnozaštitinih i drugih primarnih potreba maloljetnih i punoljetnih lica.

Ustanove za zbrinjavanje korisnika su ustanove koje se bave institucionalnim smještajem i zbrinjavanjem korisnika (domovi za djecu i omladinu, ustanove socijalne zaštite za djecu i omladinu ometenu u razvoju, ustanove socijalne zaštite za odrasla invalidna lica i ustanove socijalne zaštite za odrasla lica).

Domovi za djecu i omladinu bez roditeljskog staranja obezbjeđuje zbrinjavanje djece bez roditeljskog staranja i djece čije je razvoj ugrožen porodičnim prilikama, sve do uspostavljanja uslova za povratak djece u vlastitu porodicu ili zbrinjavanja u usvojeničkoj ili drugoj porodici, odnosno do osposobljavanja za samostalni život. U okviru zbrinjavanja djece i omladine

obezbjeduje se stanovanje, ishrana, odijevanje, vaspitanje, pomoć u obrazovanju i osposobljavanju za rad, njega, briga o zdravlju i drugim potrebama djece i omladine.

Ustanove socijalne zaštite za djecu i omladinu koja imaju smetnje u psihičkom i fizičkom razvoju pružaju usluge smještaja, ishrane, njega, zdravstvene zaštite, rehabilitacije, vaspitanja, obrazovanja, kulturno-zabavne aktivnosti i radno-okupacionu terapiju, u skladu sa njihovim sposobnostima, vrstom i stepenom invaliditeta.

Ustanove socijalne zaštite za odrasla invalidna lica obezbjeđuju potpuno ili trajno zbrinjavanje koje podrazumjeva stanovanje, ishranu, odijevanje, njegu, zdravstvenu zaštitu, kulturno-zabavne aktivnosti, radnu i okupacionu terapiju u skladu sa njihovim preostalim sposobnostima, kao i profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalidnih lica.

Ustanove socijalne zaštite za odrasla lica su domovi za stara lica koji svojim korisnicima pružaju stanovanje, ishranu, njegu, zdravstvenu zaštitu, kulturno-zabavne, rekreativne, okupacione i druge, usluge socijalnog rada i druge usluge zavisno od potreba, sposobnosti i interesovanja korisnika.

Pod oblikom, mjerom ili uslugom podrazumijeva se svaki slučaj provedene zaštite na osnovu zakona i propisa iz ove oblasti od strane centra za socijalni rad ili službe socijalne zaštite. Podaci o oblicima, mjerama i uslugama odnose se na broj provedenih, odnosno korišćenih oblika, mjera i usluga u izvještajnom periodu, a ne na broj lica. Jedno isto lice može se pojaviti više puta kao korisnik tj. onoliko puta koliko je koristilo neki od oblika, mjera i usluga u toku izvještajne godine. Ako lice više puta koristi isti oblik, mjeru ili uslugu biće obuhvaćeno samo jednom. Ako lice koristi više oblika, mjera ili usluga obuhvatiće se kod svakog oblika, odnosno mjere ili usluge.

1.7 Obrada podataka

Nakon prijema podataka o korisnicima i oblicima socijalne zaštite, kao i o korisnicima u ustanovama socijalne zaštite od entitetskih statističkih institucija i ekspoziture Agencije za statistiku u Brčko distriktu, pristupa se kontroli, analizi i agregiranju podataka. Nakon upoređivanja podataka referente godine u odnosu na prethodnu godinu, rada na analizi i logičkim kontrolama, vrši se agregiranje i priprema podataka za izradu konačnih tabela.

1.8 Objavljivanje rezultata

Podaci dobijeni agregiranjem uporedivih godišnjih statističkih istraživanja, koja provode entiteski zavodi za statistiku i ekspozitura Agencije za statistiku u Brčko distriktu BiH, se objavljuju kroz godišnji tematski bilten „**Socijalna zaštita u BiH**“. Podaci u biltenu su prikazani tabelarno i putem grafikona, u šestogodišnjoj vremenskoj seriji u apolutnim i relativnim vrijednostima.

Podaci o maloljetnim i punoljetnim korisnicima socijalne zaštite prema kategorijama i polu, podaci o oblicima i uslugama socijalne zaštite, podaci o domovima za djecu i omladinu bez roditeljskog staranja, te podaci o zaposlenima u centrima za socijalni rad, se objavljuju i u publikaciji „**Bosna i Hercegovina u brojkama**“.

Tematski bilten „**Žene i muškarci u BiH**“ objavljuje osnovne podatke o korisnicima socijalne zaštite prema osnovnim kategorijama, polu i starosnim grupama, podatke o korisnicima domova za djecu i omladinu bez roditeljskog staranja i korisnicima ustanova socijalne zaštite za djecu i omladinu sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju prema starosnim grupama, te podatke o zaposlenim licima u centrima za socijalni rad.

1.9 Ključne varijable

Ključne varijable za korisnike socijalne zaštite su:

- Maloljetni korisnici- stanje i kretanje prema kategorijama, starosti i polu:
 1. Ugroženi porodičnom situacijom
 2. Lica sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju
 3. Lica društveno neprihvatljivog ponašanja
 4. Psihički bolesna lica
 5. Lica u stanju različitih socijalno-zaštitnih potreba
 6. Bez specifične kategorije
- Punoljetni korisnici socijalne zaštite - stanje i kretanje prema kategorijama, starosti i polu:
 1. Korisnici subvencioniranih troškova
 2. Lica sa smetnjama u psihičkom i fizičkom razvoju
 3. Lica društveno neprihvatljivog ponašanja
 4. Psihički bolesna lica
 5. Lica koja nemaju dovoljno prihoda za izdržavanje
 6. Lica u stanju različitih socijalno zaštitnih potreba
 7. Bez specifične kategorije
- Oblici i usluge socijalne zaštite za maloljetne i punoljetne korisnike
 1. Starateljstvo i usvajanje
 2. Smještaj u ustanove
 3. Vaspitne mjere zaštite i sigurnosti prema maloljetnicima
 4. Pomoć za osposobljavanje i privređivanje
 5. Novčane pomoći
 6. Ostali oblici zaštite i usluga

Ključne varijable za ustanove socijalne zaštite:

- Ustanove za djecu i omladinu bez roditeljskog stranja (prema starosti, polu, roditeljima i pohađanju škole)
- Ustanove za invalidnu djecu i omladinu ometenu u psihičkom i fizičkom razvoju (prema starosti, polu, roditeljima i pohađanju škole)
- Ustanove za odrasla lica (prema starosti, plaćanju boravka i razlogu smještaja)
- Ustanove za odrasla invalidna lica (prema vrsti invaliditeta i razlogu smještaja u ustanovu)

Zaposleni u :

- Centrima za socijalni rad
- Ustanovama za smještaj djece, omladine i odraslih lica
- Ustanovama za invalidnu djecu i omladinu ometenu u psihičkom i fizičkom razvoju

1.10 Ključne statistike

Korisnici socijalne zaštite :

- Maloljetni i punoljetni korisnici socijalne zaštite prema starosti i polu
- Broj provedenih oblika i usluga socijalne zaštite za maloljetne i punoljetne korisnike
- Broj centara za socijalni rad i službi socijalne zaštite i broj zaposlenih prema profilu i stručnosti.

Ustanove socijalne zaštite:

- Maloljetni i punoljetni korisnici socijalne zaštite prema starosti i polu i broj zaposlenih prema profilu i stručnosti.

1.11 Upitnik

Upitnici su dostupni na web stranicama entitetskih statističkih institucija: www.fzs.ba i www.rzs.rs.ba.

1.12 Kontakt informacije

Odsjek za statistiku razvoja društva u okviru Sektora za demografiju i socijalne statistike zadužen je za provođenje istraživanja.

Kontakt osobe su:

- Aida Eskić Pihljak, aida.eskic@bhas.ba, 033/911-960
- Gorana Knežević, gorana.knezevic@bhas.ba, 033/911-960

2 Relevantnost

2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa raspoloživih ESS statistika (R1)

Istraživanje socijalna zaštita je usklađeno sa zakonima koji definišu oblast socijalne zaštite na nivou entiteta i Brčko distrikta BiH. Podaci o socijalnoj zaštiti zadovoljavaju sadašnje potrebe korisnika.

3 Tačnost

3.1 Greške uzorkovanja

3.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Koeficijent varijacije (A1)

Statističko istraživanje Socijalna zaštita se provodi na punom obuhvatu.

3.1.2 Objašnjenja

Vidjeti tačku 3.1.1

3.1.3 Aktivnosti za smanjenje grešaka uzorkovanja

Vidjeti tačku 3.1.1

3.2 Neuzoračke greške

3.2.1 Greške obuhvata

Greške obuhvata su moguće ukoliko Biznis registri statističkih zavoda za statistiku nisu ažurirani ili ukoliko neki od poslovnih subjekata obavlja neku od djelatnosti socijalne zaštite, a registrovan je pod drugom djelatnošću. Zbog toga se statističari zaduženi za oblast socijalne zaštite dodatno angažuju na pronalaženju takvih poslovnih subjekata iz drugih administrativnih izvora.

3.2.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa prekomjernog obuhvata (A2)

Prekomjerni obuhvat nije moguć jer se obuhvat kreira na osnovu podataka iz poslovnih registara, pri čemu su obuhvaćeni svi poslovni subjekti pod šifrom djelatnosti koja pripada području socijalne zaštite.

3.2.1.2 Greška nedovoljnog obuhvata

Do greške nedovoljnog obuhvata dolazi ukoliko se u vrijeme izrade adresara za referentnu godinu, registruje poslovni subjekat pod šifrom djelatnosti koja pripada području socijalne zaštite ili ukoliko taj poslovni subjekat planira da obavlja djelatnost socijalne zaštite, a registruje se pod drugom djelatnošću.

3.2.1.3 Mjere za smanjenje grešaka obuhvata

Prije slanja upitnika na teren enitetski zavodi za statistiku i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu vrše ažuriranje postojećih adresara prema biznis registrima za referentnu godinu i registrima drugih administrativnih izvora.

3.2.2 Greške mjerenja

3.2.2.1 Kontrole za otkrivanje grešaka mjerenja i procesuiranja podataka

Enitetski zavodi za statistiku i ekspozitura Agencije u Brčko distriktu, direktno vrše kontrole na dostavljenim upitnicima od strane izvještajnih jedinica.

3.2.2.2 Razlozi za nastanak grešaka mjerenja

Razlozi za nastanak grešaka su uglavnom zbog obimnosti pojedinih upitnika i nepostojanja uputstava na upitnicima za njihovo popunjavanje. Pored pomenutog, jedan od razloga za nastanak grešaka je i nedovoljna pažljivost lica koje popunjava upitnik.

3.2.2.3 Postupanje u slučaju grešaka mjerenja

Entitetski zavodi za statistiku i ekpozitura Agencije u Brčko distriktu, vrše ispravljanje grešaka kontaktiranjem izvještajnih jedinica. Sve uočene greške se isprave prije nego što se podaci dostave Agenciji za statistiku BiH. Ukoliko se ipak neke greške podkradu i uoče se prilikom obrade i agregiranja podataka za nivo BiH, statističar zadužen za statistiku socijalne zaštite će kontaktirati entitetske statističke institucije koji će iste ispraviti. Do sada nije bilo u većoj mjeri ovakvih situacija.

3.2.2.4 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa editovanja/uređivanja podataka (A3)

Sve uočene greške se ispravljaju prije agregiranja i objave podataka za nivo BiH.

3.2.2.5 Mjere za smanjenje broja grešaka mjerenja

Agencija za statistiku, zajedno sa entitetskim statističkim institucijama će radi na smanjenju broja grešaka mjerenja izradom preciznog i razumljivog uputstva za popunjavanje upitnika.

3.2.3 Greške neodgovora

3.2.3.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa neodziva/neodgovora izvještajne jedinice(A4)

Greške neodgovora nisu zabilježene, odnosno obuhvat je potpun.

3.2.3.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa neodziva/neodgovora varijable (A5)

Izvještajne jedinice dostavljaju podatke za varijable koje su evidentirane kao pojava u posmatranom periodu. Ukoliko podaci nisu popunjeni za određene varijable, radi se o nepostojanju pojave u toku izvještajnog perioda.

3.2.3.3 Postupci u slučaju neodgovora

U slučaju neodgovora entiteski zavodi i ekpozitura Agencije u Brčko distriktu nastoje kroz direktni kontakt, da dobiju podatke, a ukoliko ne uspiju, podatak se smatra nepoznatim.

3.2.3.4 Postupci za smanjenje stope neodgovora

Entiteski zavodi i ekpozitura Agencije u Brčko distriktu nastoje smanjiti stopu neodgovora za sledeću referentnu godinu tako što nastoje da obezbjede bolja pojašnjenja za popunjavanje varijabli na kojima je bilo najviše nejasnoća i eventualnih grešaka.

3.2.3.5 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa imputiranih podataka (A6)

Agencija ne radi bilo kakvu vrstu imputacije podataka. Podaci kao takvi su dobijeni od strane entiteski zavodi i ekpoziture Agencije u Brčko distriktu.

3.2.3.6 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Broj učinjenih grešaka, prema vrsti (A7)

Ne raspoložemo podacima o broju učinjenih grešaka u mikropodacima jer ih entiteski zavodi i ekpozitura Agencije u Brčko distriktu otklanjaju prilikom obrade.

3.2.3.7 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Prosječna veličina revizije (A8)

Do sad nije povedena revizija podataka za statistiku socijalne zaštite.

4 Pravovremenost i aktuelnost

4.1 Pravovremenost objave

4.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost prvih rezultata (T1)

Prvi rezultati su ujedno i konačni.

4.1.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Pravovremenost konačnih rezultata (T2)

Prvi rezultati su ujedno i konačni i objavljuju se prema kalendaru publikovanja.

Tabela 1: Pravovremenost konačnih rezultata

Referentno razdoblje	2013.
Datum objave	30.10.2014.
Vremenski interval	T+303

4.2 Aktuelnost objave

4.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Aktuelnost objave (T3)

Podaci se objavljuju tačno prema kalendaru publikovanja. Nije bilo odstupanja između najavljenog datuma u godišnjem kalendaru publikovanja i stvarnog datuma objave. U narednom periodu radit će se na smanjenju razlike između kraja referentnog razdoblja i prve, odnosno konačne objave podataka.

4.3 Razlozi za veća kašnjenja i mjere za poboljšanje pravovremenosti i aktuelnost objave

Nije bilo kašnjenja u objavi podataka.

5 Dostupnost i jasnoća

5.1 Dostupnost

5.1.1 Kanali diseminacije

Pri objavljivanju podataka statistike „Socijalne zaštite u BiH“ korišćeni su sljedeći diseminacijski kanali:

Tabela 2: Kanali diseminacije

Broj	Kanali diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA
2	Pisani zahtjevi korisnika po njihovoj specifikaciji	DA
3	Podaci koji se objavljuju putem telefona	NE
4	Digitalni mediji (CD, diskete, itd ..)	NE
5	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	DA
6	Tematski bilten	DA
7	Posebne printane publikacije	DA
8	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	NE
9	Statistički zaštićeni mikropodaci	NE

5.1.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih kanala diseminacije (AC1)

Stopa korištenih kanala diseminacije rezultata je 55,5% (5/9X100).

5.1.3 Načini diseminacije

Pri objavljivanju podataka statistike Socijalne zaštite u BiH korišćeni su sljedeći načini diseminacije:

Tabela 3: Načini diseminacije

Broj	Načini diseminacije	Korišteno
1	Web stranica – internet objava	DA
2	Web stranice ostalih institucija	NE
3	Web stranice međunarodnih organizacija	DA
4	Tematske Web stranice	NE
5	Pisani zahtjevi	DA
6	Telefonsko posredovanje	DA
7	Digitalni mediji (CD, diskete, itd ..)	DA
8	Podaci predstavljeni na novinarskoj konferenciji	DA
9	Godišnjak	DA
10	BiH u brojkama	DA
11	Prva objava – priopćenje	NE
12	Tematski bilten	DA
13	Posebne publikacije	DA
14	Publikacije Eurostata	NE
15	Publikacije ostalih međunarodnih organizacija (OECD, IMF)	DA
16	Baze podataka, namijenjene za internu upotrebu	NE
17	Baze, dostupne spoljnim korisnicima	NE

5.1.4 *Pokazatelj kvaliteta i učinka-Stopa korištenih načina diseminacije (AC2)*
Stopa korištenih kanala diseminacije rezultata je 64% (11/17X100).

5.1.5 *Pokazatelj kvaliteta i učinka – Broj pristupa on-line bazi podataka (AC3)*
Ovo treba biti razvijeno u saradnji sa IT osobljem.

5.2 Jasnoća

5.2.1 Printane publikacije i internetska objava

Tematski bilten „Socijalne zaštita u BiH“.

5.2.1.1 Diseminirani rezultati

Rezultati istraživanja socijalne zaštite su prikazani u obliku apsolutnih brojeva, izraženi u hiljadama i u postotcima. Pored podataka u tabelama, podaci u Biltenu su prikazani i putem grafikona.

5.2.1.2 Nivo (detaljnost) diseminacije

Podaci koji se tiču korisnika su prikazani u dvije kategorije, maloljetni i ponoljetni korisnici, po starosnim grupama i polu, podjeljeni u 6/7 glavnih kategorija i 31/27 podkategorija. Podaci koji se odnose na korisnike ustanova socijalne zaštite prikazuju podatke po starosnim grupama i polu, prema vrsti ometenosti, pohađanju škole, prema roditeljima, prema plaćanju boravka, razlogu smještaja i zaposlenim u ustanovama prema profilu.

5.2.1.3 Metapodaci

Podaci o socijalnoj zaštiti u BiH koji se dobiju agregiranjem podataka enitetskih zavoda za statistiku i ekspoziture Agencije za statistiku u Brčko distiktu koji provode istraživanje socijalne zaštite, su službeni podaci Agencije za statistiku BiH. Za pripremu podataka zadužen je Odsjek za statistiku razvoja društva u okviru Sektoru za demografiju i socijalne statistike. Kontak: bhas@bhas.ba, telefon: 033/911-911.

Podaci su objavljeni na zvaničnoj internet stanici Agencije (www.bhas.ba) u skladu sa godišnjim planom publikovanja koji je dostupan takođe na internet stranice Agencije.

Podaci se publikuju u okviru detaljnog godišnjeg tematskog biltena, gdje su podaci prikazani po kategorijama i podkategorijama uz metodološka objašnjenja. Tematski bilten je dostupan i u štampanom izdanju.

Podaci se pored biltena objavljuju i u publikaciji „Bosna i Hercegovina u brojkama“, kao i „Žene i muškarci u BiH“.

Korisničke potrebe za podacima o socijalnoj zaštiti u BiH su prepoznatljive kroz evidenciju prispjelih zahtjeva za podacima od strane korisnika. Mjerenje zadovoljstva korisnika nije moguće, jer još uvijek ne provodi ankete koja mjeri zadovoljstvo korisnika podataka iz oblasti statistike socijalne zaštite.

5.2.1.4 Mjere za poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata

Poboljšanje jasnoće diseminiranih rezultata svakako se može postići kroz povećanje prikazivanja podataka u vidu grafikona, kao i poboljšanju metodoloških objašnjenja za sve kategorije i podkategorije. Sve ovo bi omogućilo korisnicima da dođu do bolje analize i upotrebe podataka.

5.2.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Stopa kompletnosti meta podataka (AC4)

Ukupan broj korišćenih metadata elemenata iz preporučene Referentne ESMS je 56. Broj raspoloživih metadata elemenata u je 50.

Znači, stopa kompletnosti metapodataka za statistiku socijalne zaštite iznosi 89% [(50/56x100)].

6 Uporedivost i skladnost

6.1 Vremenska uporedivost

6.1.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Dužina uporedivih vremenskih serija (CC1)

Podaci o socijalnoj zaštiti u BiH se prikupljaju od 2000. godine. Trenutno postoji vremenska serija od 14 godina, tako da je vrijednost pokazatelja 14.

6.1.2 Prekidi u vremenskim serijama

Nije bilo prekida godišnjih vremenskih serija.

6.1.3 Ostali faktori, koji utiču na vremensku uporedivost

Nije bilo značajnijih faktora koji bi uticali na vremensku uporedivost podataka.

6.2 Geografska uporedivost

6.2.1 Uporedivost s ostalim članicama evropskog statističkog sistema

Podatke o socijalnoj zaštiti u BiH moguće je uporediti sa podacima članica evropskog statističkog sistema.

6.3 Desezoniranje

Ne primjenjuje se postupak desezoniranja na podacima o socijalnoj zaštiti zbog godišnje periodike objave.

6.4 Skladnost između privremenih i konačnih podataka

6.4.1 Politika diseminacije privremenih podataka

Agencija ne objavljuje privremene podatke o socijalnoj zaštiti u BiH.

6.4.2 Pokazatelj kvaliteta—Skladnost između privremenih i konačnih podataka (CC2)

Objašnjeno pod tačkom 6.4.1

6.4.3 Razlozi za veće razlike između privremenih i konačnih podataka

Objašnjeno pod tačkom 6.4.1

6.5 Skladnost s rezultatima referentnog istraživanja

6.5.1 Kratak opis referentnog istraživanja

Ne provodi se referentno istraživanje.

6.5.2 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Skladnost sa referentnim podacima (CC3)

Ne provodi se ni jedno referentno istraživanje da bi smo uporedili podatke.

6.5.3 Razlozi za veća odstupanja

Ne provodi se referentno istraživanje.

7 Ustupci – kompromisi između izlaznih komponenti kvaliteta

Nijedan trade-offs (ustupak između izlaznih komponenti kvaliteta) nije analiziran u ovom istraživanju.

8 Procjena korisničkih potreba i percepcija korisnika

8.1 Klasificiranje i razumijevanje korisnika

Ključni korisnici podataka o socijalnoj zaštiti u BiH po glavnim grupama segmentacije su:

- javni sektor (Vijeće ministara i Vlade entiteta i BD; ministarstva za rad i socijalnu politiku; Direkcija za ekonomsko planiranje; Direkcija za evropske integracije; Agencija za ravnopravnost polova i entitetski Gender centri)
- privredni subjekti
- nauka, istraživanje i obrazovanje (fakulteti i istraživački centri)
- opšta javnost
- mediji (RTV kuće i printani mediji)
- strani korisnici (UNICEF i druge UN agencije; ambasade stranih država; strani mediji)

8.2 Mjerenje percepcija i zadovoljstva korisnika

8.2.1 Pokazatelj kvaliteta i učinka - Indeks zadovoljstva korisnika (US1)

Za ovo istraživanje ne provodi se Anкета o zadovoljstvu korisnika. Mjerenje zadovoljstva korisnika moguće je putem ostalih metoda, na osnovu primljenih zahtjeva korisnika podataka o socijalnoj zaštiti.

8.2.2 *Pokazatelj kvaliteta i učinka–Vrijeme od zadnjeg istraživanja zadovoljstva korisnika (US2)*
 Za ovo istraživanje se ne provodi Anketa o zadovoljstvu korisnika.

9 Troškovi i opterećenost ispitanika/izvještajnih jedinica

9.1 Troškovi istraživanja statističkog ureda

9.1.1 *Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnji operativni troškovi, prosjek prema glavnim troškovnim komponentama (PCR1)*

Godišnji operativni troškovi za provođenje istraživanja o socijalnoj zaštiti iskazuju se kroz materijalne troškove i broj upotrebljenih sati rada zaposlenih u Agenciji i ekspozituri Agencije u Brčko distriktu.

Tabela 4: *Troškovi istraživanja*

Materijalni troškovi (KM)	Troškovi rada (KM)	Troškovi ukupno (KM)
155,00	1.152,00	1.307,00

Ne raspoložemo podacima o godišnjim operativnim troškovima za provođenje istraživanja o socijalnoj zaštiti u entitetskim zavodima za statistiku.

9.2 Opterećenost i troškovi ispitanika/izvještajnih jedinica

9.2.1 *Pokazatelj kvaliteta i učinka – Godišnje opterećenje ispitanika u satima i/ili finansijskim pokazateljima (PCR2)*

Agencija ne raspolaze podacima o ukupnom godišnjem opterećenju ispitanika jer podatke dobija u agregiranoj formi od entitetskih statističkih institucija koje direktno rade sa izvještajnim jedinicama.

Što se tiče ekspoziture Agencije u Brčko distriktu približna procjena korištenog vremena za popunjavanje upitnika je 4 sata.

Tabela 5: *Troškovi izvještajnih jedinica i opterećenje ispitanika*

Broj izvještajnih jedinica	Godišnji broj obrazaca	Provedeno vrijeme za jedan upitnik (sati)	Ukupno provedeno vrijeme (sati)
1	2	2	4

9.3 Mjere za smanjivanje troškova i opterećenosti

Mjere koje treba poduzeti u cilju smanjenja troškova i opterećenosti izvještajnih jedinica jesu prije svega smanjenje broja izvještajnih jedinica i smanjenje kontakata sa izvještajnom jedinicom, kao i smanjenje troškova poštanskih usluga prilikom dostave upitnika od strane izvještajnih jedinica. Ispunjenje pomenutih mjera je ostvarljivo kroz razvoj administrativnih baza podataka na nivou entitetskih ministarstava.

10 Povjerljivost, transparentnost i zaštita

10.1 Povjerljivost

Povjerljivost statističkih podataka je zahtjevano zakonom, a osoblje koje provodi statističko istraživanje ima po istom pravnom osnovu obavezu zaštite povjerljivosti. Tako se u članu 27. Zakona o statistici BiH navodi da „Prilikom prikupljanja, obrade, dostave i distribucije statističkih podataka Bosne i Hercegovine, nadležni organi, uključujući organe na entitetskom nivou, poduzimaju sve mjere organizacione, regulatorne, administrativne i tehničke prirode koje su potrebne da se zaštiti povjerljivost podataka od nedozvoljenog pristupa, objavljivanja i korištenja.“, a u članu 28. istog Zakona se kaže „Osobe koje prilikom obavljanja svojih poslova imaju pristup povjerljivim podacima moraju se pridržavati odredbi ovog zakona i nakon što prestanu obavljati svoje funkcije“.

Agencija ne raspolaže sa individualnim podacima o socijalnoj zaštiti u BiH.

10.2 Transparentnost

Podaci o socijalnoj zaštiti su u potpunosti transparentni korisnicima podataka, koji su upoznati sa načinom korišćenja podataka.

Izjave na konferencijama za štampu vezano za rezultate istraživanja o socijalnoj zaštiti su apsolutno nepristrasne i politički neutralne.

Nisu uočene greške u publikovanim izdanjima istraživanja o socijalnoj zaštiti, tako da nije bilo potrebe za korekcijama i objavom istih.

10.3 Zaštita

Agencija ne raspolaže sa individualnim podacima o socijalnoj zaštiti u BiH.

11 Zaključak

U narednom periodu potrebno je poboljšati metodologiju i obrasce statističkog istraživanja „Socijalna zaštita u BiH“, kako bi se odgovorilo potrebama korisnika i obezbjedila potpuna međunarodna uporedivost podataka. Takođe potrebno je i izraditi upitnik o popunjavanju upitnika koji će biti na raspolaganju izvještajnim jedinicama, što do sad nismo imali.

Svakako da bi jedan od vidova unapređenja bio i smanjenje razlike između referentnog razdoblja i prve, odnosno konačne objave podataka.

Razvoj i unapređenje statistike socijalne zaštite u narednom periodu u velikoj mjeri će zavistiti i od administrativnih baza podataka koje su u fazi razvoja u nadležnim ministarstvima na entitskom nivou.

Provođenje Anketa o zadovoljstvu korisnika podataka iz oblasti statistike socijalne zaštite dovela bi do usmjerenja razvoja statistike socijalne zaštite, kao i boljoj i većoj upotrebi samih podataka.